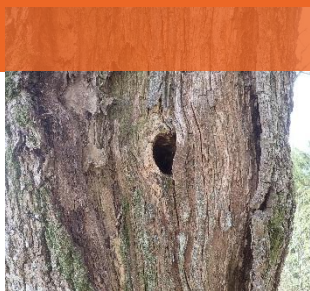

Kartlegging av rekrutteringseiker i Moss i 2022

Kjell Magne Olsen

Kartlegging av rekrutteringseiker i Moss i 2022

Forfatter: Kjell Magne Olsen

Publisert: 12.12.2022

Antall sider: 37 sider

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Moss kommune

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Olsen, K.M. 2022. Kartlegging av rekrutteringseiker i Moss i 2022.
Biofokus rapport 2022-098. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Noen av de kartlagte eikene, samt noen detaljer fra disse. Foto: Kjell Magne Olsen

Biofokus rapport 2022–098

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-132-5

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Moss kommune foretatt en kartlegging av eik i utvalgte områder i kommunen, med hovedfokus på eiker som på sikt kan erstatte de som i dag er store og gamle. Mari Frydenlund Grimstad har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Undertegnede har vært prosjektansvarlig og ansvarlig for utarbeiding av rapport. Vi takker for oppdraget.

Oslo, 12.12.2022
Kjell Magne Olsen

Flere av de kartlagte områdene inneholder mange fine, store eiker, som her ved Søndre Dyre og Carlbergåsen. Både dette og andre fotografier i rapporten er tatt av Kjell Magne Olsen, hvis ikke annet er nevnt.

Innhold

1	Innledning	5
1.1	Bakgrunn	5
1.2	Undersøkelsesområder	5
1.3	Tidligere registreringer	7
2	Metode	7
2.1	Datainnsamling.....	7
3	Resultater.....	9
3.1	De enkelte undersøkelsesområdene	9
3.2	De beste rekrutteringsområdene.....	31
4	Referanser	34
	Vedlegg 1. Attributtavell tilhørende kartfestete områder.....	35

1 Innledning

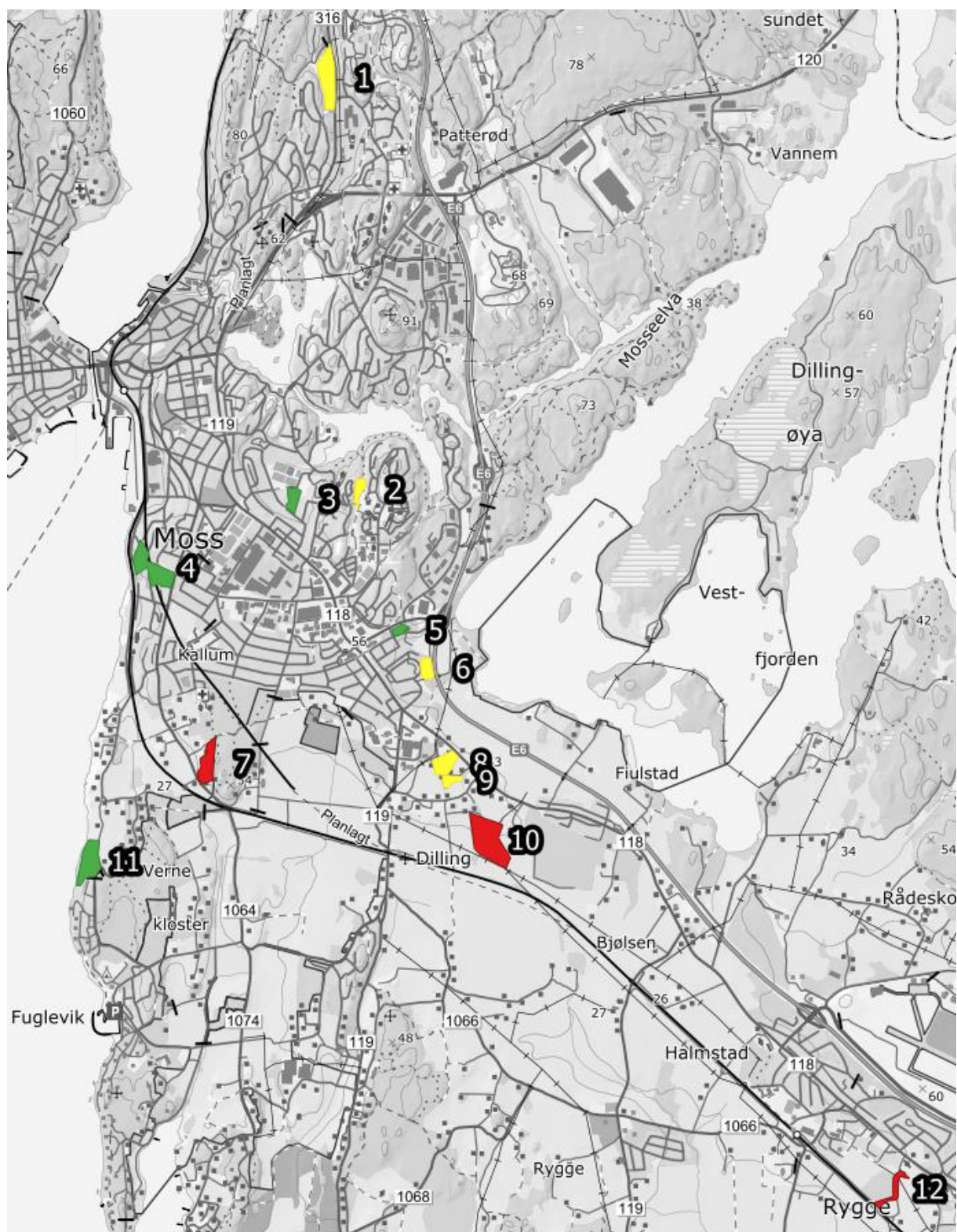
1.1 Bakgrunn

I forbindelse med utarbeiding av ny kommunedelplan for naturmangfold i Moss, ønsket kommunen å kartlegge forekomst av rekrutteringstrær av eik, og eventuelt ask, i et utvalg områder. Kommunen (inkl. gamle Rygge kommune) har fra før et godt grunnlag med tanke på registrerte hule eiker, og det var hovedsakelig nær disse de ønsker å legge til rette for framtidige store og gamle eiketrær. Informasjon om skjøtsel og hensyn i forbindelse med eiketrær kan finnes i Olberg mfl. ([2018](#)).

1.2 Undersøkelsesområder

Det ble fra oppdragsgiver pekt ut et antall områder som skulle undersøkes, se kart neste side. Områdene er nummerert fra nord mot sør, og fra oppdragsgiver er områdene gitt prioritet fra 1.–3. Områdenavnene er mer som arbeidstitler å regne, og ikke nødvendigvis den beste benevnelsen for områdene.

Omr. nr.	Prioritet	Områdenavn
1	2	E Elgveien (Trolldalen, E Molbekktjernet)
2	2	E Abborveien 63
3	1	Øre, S Østre Øre 3
4	1	Ringveien 13
5	1	Årvoldveien 24
6	2	S Årvoll, Heimdalsenga 29
7	3	Søndre Dyre, Carlbergåsen
8	2	Møllerstien 20
9	2	Møllerstien 32
10	3	Hestehagen, E Dillingveien 28
11	1	Festeveien 93
12	3	Goenveien 20

Undersøkelsesområdene nummerert fra 1 til 12, arrangert fra nord mot sør. Prioriteringen av områdene er angitt med farge: grønn = prioritet 1, gul = prioritet 2 og rød = prioritet 3.

1.3 Tidligere registreringer

Moss kommune befinner seg i en del av Norge som har mye eik, og mange store, gamle eiker. Flesteparten av de store er allerede kartlagt, og ligger inne med kart og beskrivelser i [Naturbase](#). De er også gjengitt på kartene som presenteres i resultatkapitlet.

Det er kartlagt en stor mengde eiketrær i Moss, inklusive tidligere Rygge, fra tidligere. Registreringene er tilgjengelig i Naturbase, men er ikke fremstilt i egne prosjektrapporter, se oppsummering hos Bichsel mfl. (2021). Her fremgår det at hele 1536 eiketrær er kartlagt etter DN-13-metodikk i kommunen. Etter NiN-metodikk er det kartlagt 399 eiker, men noen av disse er formodentlig overlappende med DN-13-trærne.

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Oppdraget besto primært av å peke ut mellomstore eiker og rekrutteringsområder for eik, med tanke på å sikre tilveksten av nye eiketrær. Også andre edelløvtrær, og da særlig ask, skulle kartlegges. For eikenes del var det ikke nødvendig å kartfeste hvert enkelt tre, men å angi områder som har en slik mengde unge og middels store trær at de kan fungere som rekrutteringsområder, og på sikt supplere eller overta for områder som i dag kun har store og gamle trær. Asketrær skulle i utgangspunktet kun punktfestes på en slik måte at de blir tilgjengelige i Artskart.

Områdene skulle oversendes i form av SOSI-filer.

Arealene som var oppgitt fra oppdragsgiver at skulle undersøkes utgjøres i stor grad av skogområder, og kun i noen få av dem er det et betydelig innslag av veier og bygninger. Alle områdene kunne derfor gjennomføres i sin helhet, uten spesielle hindringer i form av gjerder o.l. En del eiker som allerede var kartlagt ble fotografert, og i noen grad ble det tatt notater som supplerer allerede eksisterende beskrivelser.

Alt feltarbeidet ble utført av undertegnede, og ble foretatt følgende datoer:

20. april 2022: område 4, 5 og 11.

21. april 2022: område 3, 8 og 9.

25. april 2022: område 1, 2 og 6.

29. april 2022: område 7, 10 og 12.

De kartlagte arealene ble vurdert med hensyn på hvor egnete de er til å ivareta oppgaven med å sørge for at det også finnes eik i Moss i kommende generasjoner, når alle de trærne som er dag er store og gamle har gått bort. Dette vil antakelig ta noen hundre år, men det er viktig at det står klar et antall trær allerede nå som kan ta over. Områdene, eventuelt delområder eller enkelttrær, ble klassifisert etter en tredelt skala for potensial som rekrutteringsområde/-tre, hvor **1 = bra**, **2 = middels** og **3 = lite**. Det er flere faktorer som påvirker potensialet, som hvor skrint treet står (et tre i en liten sprekk på en bergknaus har mindre potensial enn et tre i god moldjord) og hvor påvirket det er av ulike

faktorer, som veier, gårds plasser, innkjørsler, gangstier, bygninger, stolper, luftspennkabler og annet. En del av disse faktorene går det an å eliminere/ redusere, men det vil være krevende, både økonomisk og på andre måter. Hvorvidt trærne har nok plass til røtter og krone, både nå og i fremtiden, er derfor med på å avgjøre hvilket potensial de anses å ha. Det er også gjort kjappe vurderinger av hva som må til av skjøtselstiltak for å bedre/ opprettholde potensialet.

Den største eiken i område 7, med en stammeomkrets på ca. 420 cm.

3 Resultater

3.1 De enkelte undersøkelsesområdene

Nedenfor gjennomgås de tolv undersøkelsesområdene hver for seg, med noen generelle og noen spesielle kommentarer knyttet til deres egnethet som rekrutteringsområder for eik. Numrene på de enkelte eikeområdene består av filnavnene på de fotografiene som er knyttet til områdene. Disse fotografiene overleveres separat til oppdragsgiver.

Område 1 (E Elgveien (Trolldalen, E Molbekktjernet))

Området anses å ha tilnærmet ingen verdi som rekrutteringsområde for eik.

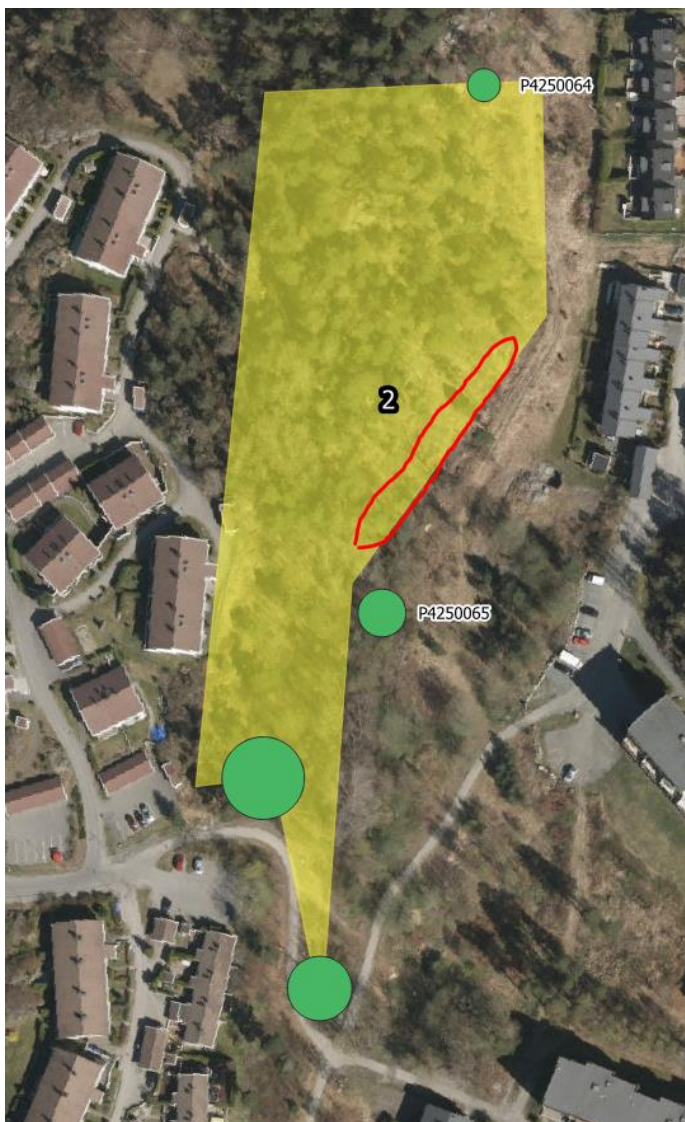
I dette området er det ingen eik, og det er heller ikke egnet for eiketrær. Kun søndre fjerdedel av området har naturlig mark, med mye gran og delvis nakent berg, samt noe sumpskog. Helt i sør er det deponert mye hageavfall. Resten av området preget av tilførte masser (fylling), delvis med noe søppel. Nær nordenden står noen store almetrær (markert med rødt).

Område 1. Bildet til venstre viser nordre deler, med almetrærne omtrent midt i bildet, bildet til høyre viser et parti fra nær sør-enden.

Område 2 (E Abborveien 63)

Området anses å ha liten verdi som rekrutteringsområde for eik, men 3–4 enkelttrær kan skjøttes frem som rekrutteringstrær.

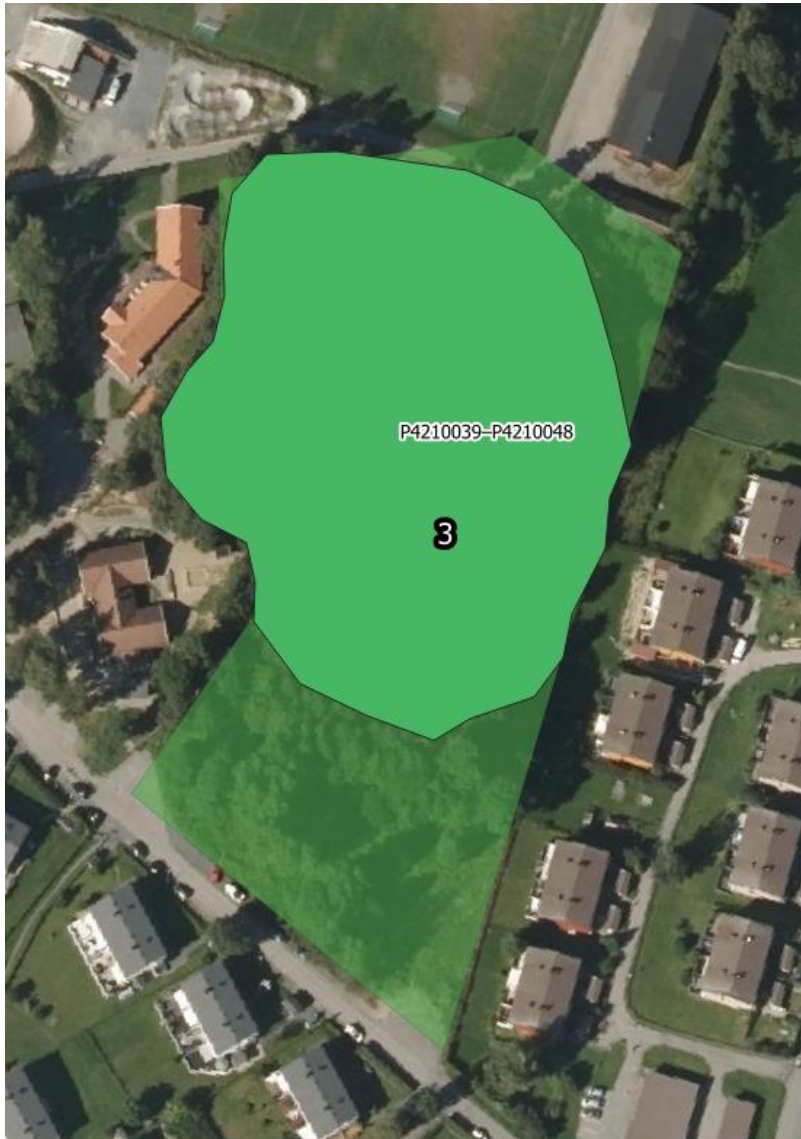
Det er mye osp i sør, men her står også to halvstore eiker. Også like nord for den krappe svingen står tre halvstore eiker, samt at det i dette området er spredt med småtrær. Om noen av de halvstore eikene skal fungere som rekrutteringstrær, må de fristilles (og kanskje må også noen av disse felles for at det skal bli rom for riktig store og gamle trær). Trærne står i blanding med gran, furu, osp og bjørk. I nord er det mest lyngfuruskog på berg og ingen eik (i hvert fall ikke helt i nordvest), og heller ikke så stort potensial for eik. I nordøst står én halvstor (nordligste sirkel på kartet) og én liten eik. Her er det også henlagt en del hageavfall, og det vokser bl.a. parkslirekne i området. Videre sørover langs skogkanten står en del veldig små eiketrær (rød markering), og sør for disse igjen en nokså stor eik (192 cm i omkrets; midtre grønn sirkel) som kan ha et visst potensial om den fristilles. Det er ingen asketrær i området.

Den nordligste eiken til venstre og den nest nordligste til høyre.

Område 3 (Øre, S Østre Øre 3)

Området er allerede et meget viktig eikeområde, med mange store og delvis hule eiker. Det er imidlertid også noen mindre eiker innimellom, slik at det også kan anses som et rekrutteringsområde. Ingen av eikene er fra tidligere kartlagt som naturtyper.

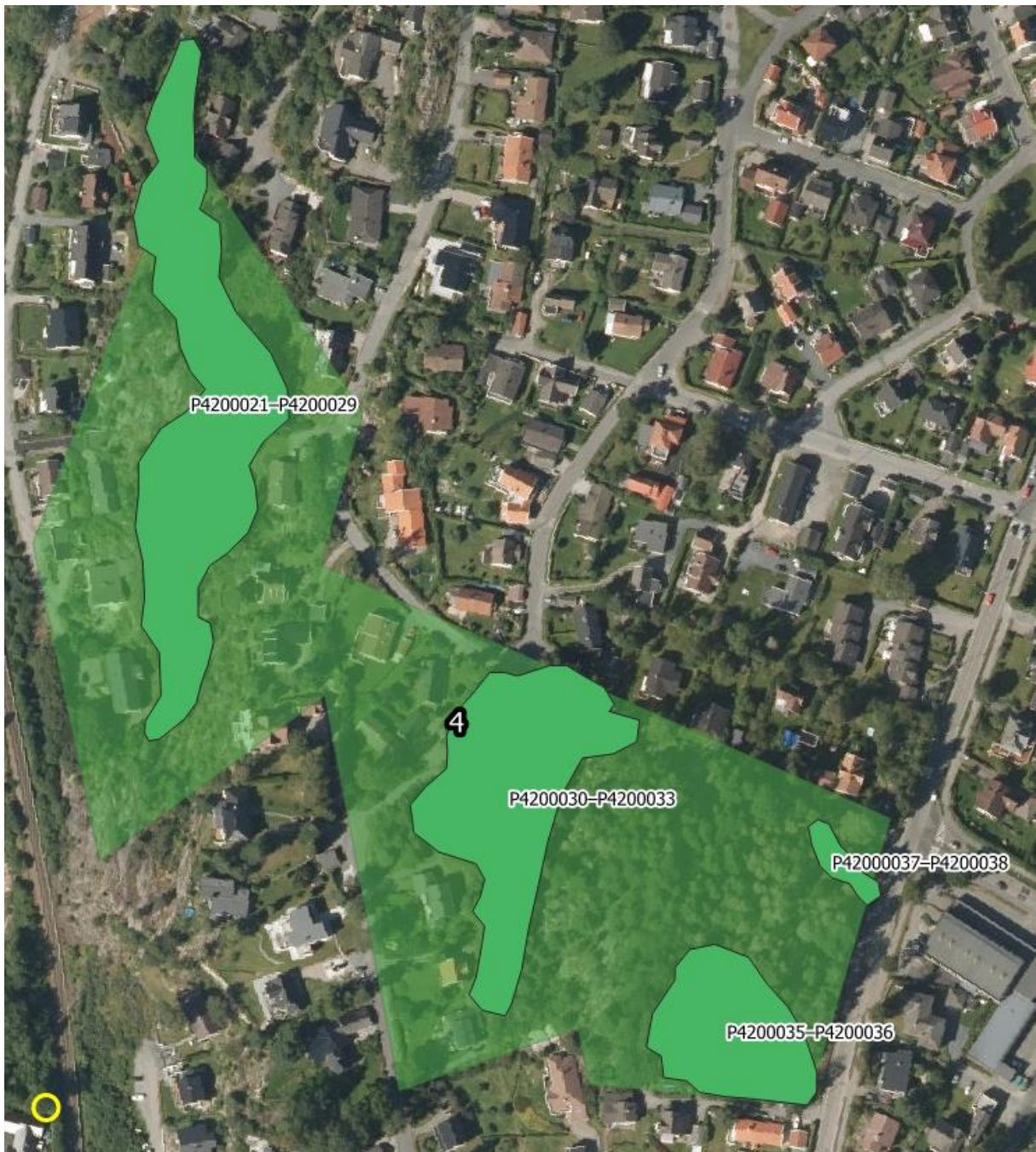
I dette området er det mange meget store eiketrær, delvis med synlige hulrom. Den sørlige delen, som ikke er inkludert i markeringen på kartet, er dominert av bjørk. De største eiketrærne har en omkrets i brysthøyde på 394, 376, 372, 364 cm. Det er også et tre der som forgrener seg helt nede ved bakken, og hvor de to stammene er hhv. 355 og 340 cm i omkrets. I tillegg er det minst tre trær til over 300 cm og flere over 250 cm, samt 15–20 mindre trær. De fleste av de små trærne står for tett på de store nå, men antakelig fint plassert for å overta når de store faller fra (om noen hundre år).

Et utvalg bilder fra lokaliteten.

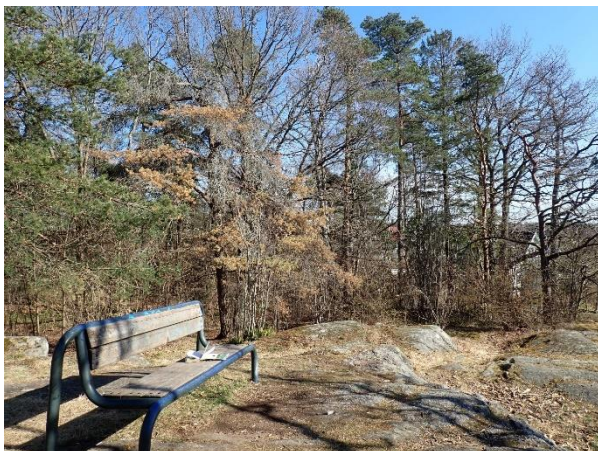
Område 4 (Ringveien 13)

Området er litt variert, men relativt store deler har i dag mange store eiker, og disse vil fungere fint som rekrutteringsområder. Ingen av eikene er fra tidligere kartlagt som naturtyper.

I det nordvestlige området er det mange store og fine eiker, totalt ca. 60 stykker. Det er lite død ved, både på trærne og på bakken. Deler av området er nylig ryddet og skjøttet parkmessig, og her står ca. 30 av eikene. Mye av det som er kuttet ned, er fliset opp på stedet, og dette er uheldig. Et relativt stort eiketre er nylig felt. I den sørlige delen av dette området er det ikke ryddet, og her er det noen fremmedarter, som mahonie, mispler og gulltvetann(?), samt ca. ti eiker. Nord for Ringveien er det seks eiker øst for Nordhenget og 22 vest for. I det midterste området, sør for krysset, er det også delvis parkmessig skjøttet og nylig ryddet; det er bl.a. felt en bøk og en del småasker, men ingen eik. I det

åpne området står det ca. 30 store eiker, inkl. seks vest for Ringveien. I den sørligste delen er det ikke ryddet, og her står ca. sju store eiker. I skråningen øst for det kartfestete området er det ikke eik, men det står flere oppe på topplatået og videre østover. Disse er kartfestet som et eget område, inneholdende meget grovt regnet ca. 50 mer eller mindre store eiker, inklusive noen over 200 cm i omkrets. I dette området er det ikke ryddet, og noen av eikene bør fristilles. Her er også en del store furutrær, samt noen mispler. Helt i nordøst står tre nokså store eiker på rad. Disse er rimelig fristilt, men det østligste skygges ut av en furu, samt at noe mer kratt kan godt ryddes bort også ved de andre trærne.

Et utvalg bilder fra de fire kartfestete områdene. De tre første bildene er fra det vestligste området, deretter følger ett fra hvert av de andre tre.

Område 5 (Årvoldveien 24)

Dette er et ganske lite område, men med noen få store eiker i øst og sørøst og en del mindre spredt i søndre og vestre deler. Noe fristilling må til, men området har et greit potensial som rekrutteringsområde.

I det lille området i sør står to store eiker som allerede er kartlagt som naturtyper, én med verdi B og én med C. I resten av den søndre halvdelen av området står anslagsvis 20–30 små og halvstore eiker spredt i relativt tett skog, og en del av disse må fristilles for å kunne bli riktig store og gamle. Muligens er det også nødvendig å ta ut enkelte av eikene for å gi plass til de beste kandidatene. Noen av eikene har allerede mindre hulrom. Det er noe fremmedarter, som rødhyll og mispler, i området. Helt i øst står en klynge på sju ganske store eiker, sannsynligvis litt for tett til at alle kan bli store og gamle. Oppe på bergknausen i nord er det ikke eik. Det er ikke ask i området. Det er noe henlegging av hageavfall og annet i søndre deler.

Område 5. De to tidligere kartlagte eikene oppe til venstre, klyngen helt i øst oppe til høyre. De fire nederste bildene er fra det store området i sørvest.

Område 6 (S Årvoll, Heimdalsenga 29)

I område 6 er det ingen eik (kun to like sør for undersøkelsesområdet). Det kan se ut som betydelige deler av området består av gammel skrotemark, og det har heller ikke noe betydelig potensial som rekrutteringsområde for eik.

Ingen eik i området, men helt i sør står en del ask rundt den gamle grunnmuren(?) (rød ring). Like sør for området står et par allerede kartlagte eiker med verdi B. Helt nord i området er det et fint ospeholt,

og ellers i området er det spredt med andre løvtreslag, delvis med sumpskogspreg. Det er mye kanadagullris og noen andre fremmedarter.

Ospeholtet i nord oppe til venstre, den allerede kartlagte eiken like sør for området oppe til høyre. De to nederste bildene er fra midtre deler av området. Her er det delvis noe sumpskogspreg.

Område 7 (Søndre Dyre, Carlbergåsen)

I sørvestre del av dette området er det allerede kartlagt et stort antall store og gamle eiker, og det er også én like ved Søndre Dyre i nord. Mellomliggende deler er i stor grad nylig hogd, men også i midtre og nordre deler er det en del eik som lett kan skjøttes frem til å bli store og gamle.

Område 7. Rød ring oppe til høyre er en allerede kartlagt dam, gitt verdi A, men den er neppe så verdifull. Rød ring sentralt er én halvstor og noen mindre asker. Grønn ring utenfor undersøkelsesområdet er en stor rødeik.

Blant de store eikene i sør er det flere som har en betydelig omkrets, den største er ca. 420 cm i brysthøyde. Det er også en del mindre eiker i dette området, inklusive én med hulrom og død ved, og noen ikke kartlagte med omkrets over 200 cm. Enkelte av trærne i dette området bør fristilles noe. Helt i nord står minst ti ganske store eiker, i et område som relativt nylig er åpnet opp (gran ble felt for noen år siden, men ettervekst må holdes nede). Mellom dette området i nord og de store eikene i sør er mye av skogen nylig hogd. Oppe på kollen i øst og sørøst er det ikke hogd, og her er det mye furu, men lite eller ingen eik. Like øst for området står en stor rødeik ved åkerholmen utenfor Søndre Dyre. I kanten av skogen like sør for rødeiken står én halvstor og noen mindre asker (rød ring på kartet). Her står det også noe parkslirekne. Like innenfor dette er det et område med noen halvstore eiker. Disse står i så tett skog at de må fristilles noe (men deler av skogen består av ask, så en får prioritere).

Tre bilder fra eikeområdet i sørvest og ett (nede til høyre) fra området helt i nord.

Det er noe aktivitet ved de store eikene i sør.

Område 8 (Møllerstien 20)

Dette er et lite område, delvis med tett gran- og bjørkeskog, men også med noe eik som kan egne seg som rekrutteringstrær hvis de fristilles.

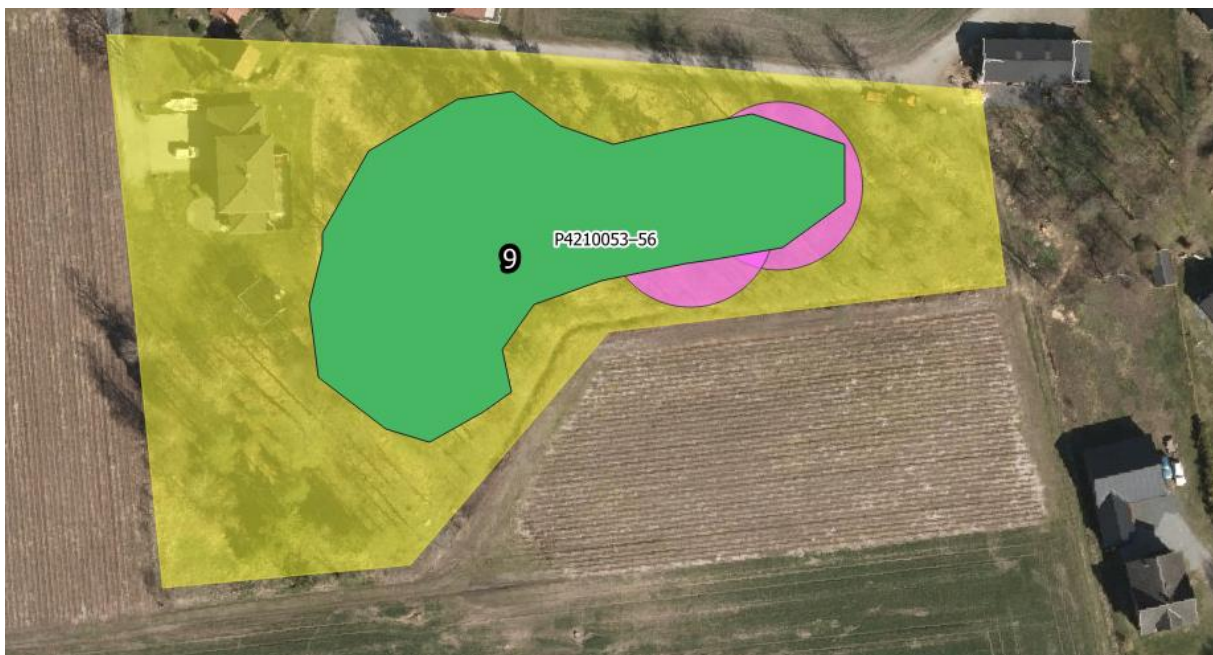
I området står tre eiketrær som er kartfestet i NiN-sammenheng med hhv. lav, moderat og høy kvalitet (men som alle ville fått maks C-verdi etter DN13-metodikk). Det østligste av disse ble målt til 208 cm i omkrets, mens de to andre ikke ble målt. I midtre deler av området, inklusive de tre NiN-eikene står en god del eik, ca. ti trær, men delvis i så tett skog at de bør fristilles. Nord for dette området er det tett gran- og bjørkeskog med noe furu, og i nordlige deler av denne står også tre (eller fire?) eiker, også her i så tett skog at det må åpnes betydelig opp. Det er ikke ask i området.

Den midterste av de allerede kartlagte eikene til venstre og et parti fra sentrale deler til høyre.

Område 9 (Møllerstien 32)

Også dette området inneholder tre NiN-eiker, alle med lav kvalitet (de to minste er 192 cm i 2022 og den største er 226, men de er angitt som større i NiN-kartleggingen). Inklusive i hvert fall én halvstor og noen få mindre eiker er dette et fint rekrutteringsområde, forutsatt at trærne holdes fristilt.

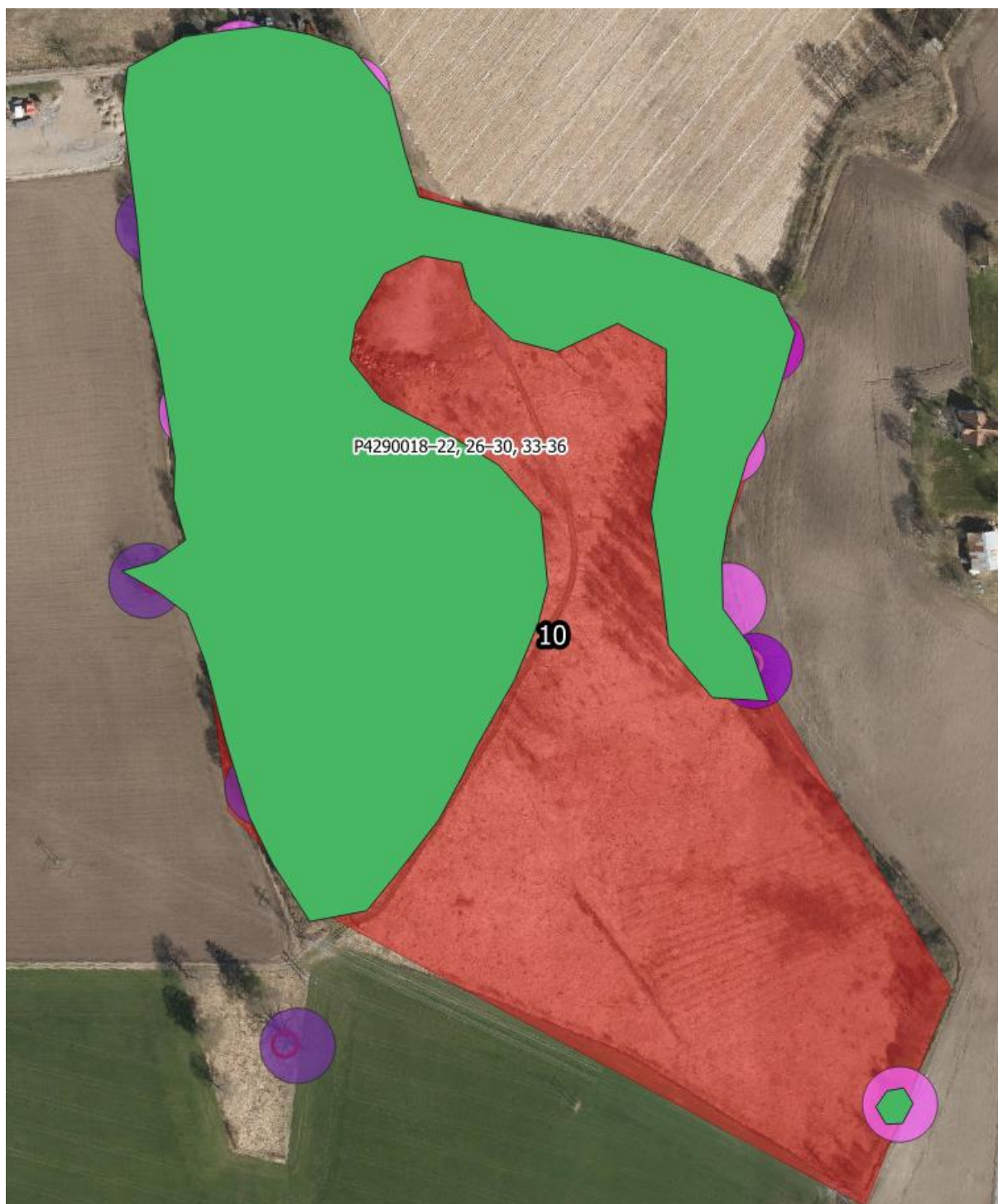
Sentrale deler av dette området inneholder en håndfull eiketrær, inklusive tre med omkrets på rundt 200 cm. Det kan godt åpnes opp noe mer rundt eikene. Det står også en del bøk i området.

Område 9.

Område 10 (Hestehagen, E Dillingveien 28)

Et stort beiteområde med parkpreg og mange store eiker, særlig i vestre og nordre deler. Atten eiker (pluss to like utenfor) er allerede kartlagt etter DN-metodikk (fem(+to) med A-verdi, ni med B-verdi og fire med C-verdi). Delvis de samme og delvis noen nye er også kartlagt med NiN-metodikk, med alt fra lav til svært høy kvalitet (det er ofte noe ulik plassering på DN- og NiN-eikene i kartet, så ikke alltid mulig å avgjøre om det er de samme som er ment). Generelt er dette allerede et viktig eikeområde, men det kan også anses som et godt rekrutteringsområde, da flere av trærne fremdeles er relativt små.

Området er stort, og det er mange store eiker både innenfor og like utenfor undersøkelsesområdet. Det største treet har en omkrets i brysthøyde på 417 cm. Minst ett av trærne har hulrom og en del død ved, men det er ikke påfallende mye av slikt. De fleste trærne er allerede kartfestet i DN- og/eller NiN-sammenheng, men det står også noen relativt store som ingen av kartleggingene har tatt med. Disse befinner seg dog noenlunde innenfor de partiene som allerede har mange eiker, og bidrar lite til å endre det store, grønne polygonet i kartet ovenfor (inkludert i dette er også én DN-kartlagt og et par NiN-kartlagte eiker som står utenfor undersøkelsesområdet). Helt i sørøst står et tre ganske for seg selv, med en omkrets på 212 cm. I nordvest er det noen større ospetrær og langs kanten i sørøst er det enda store svartorer. I nordvest, inne mellom eikene, er det et parti med svartorsumpskog. Store

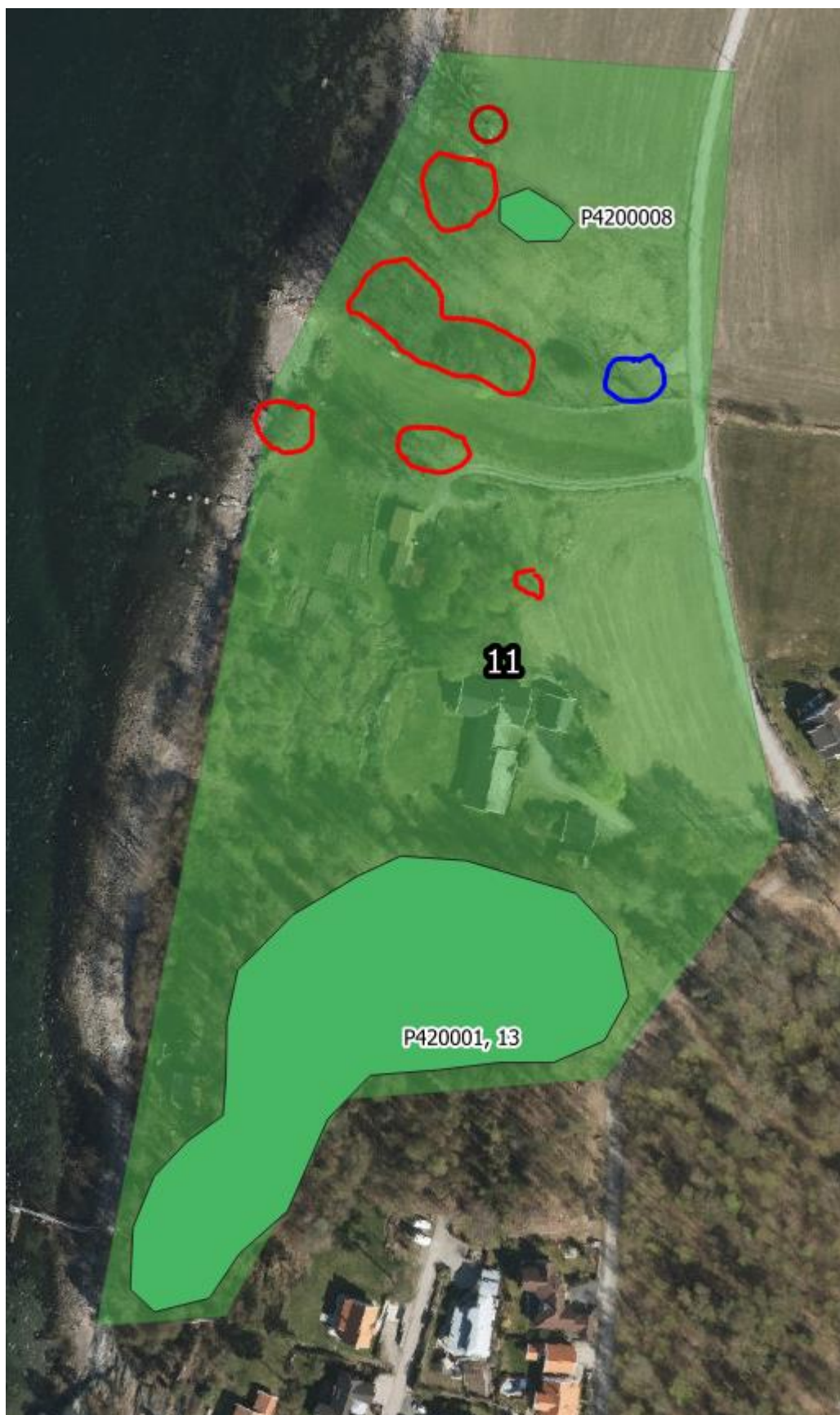
delar i sørøst er helt åpent og uten eik. Generelt er området i all hovedsak passert rekrutteringsstadiet, og en trenger bare å holde trærne fristilt for at det skal fortsette å være et viktig eikeområde, men det er også noen mindre trær her som kan ta over for de eldste etterhvert som de faller fra. Det er foretatt noe rydding i området ganske nylig.

Område 10. Et utvalg bilder fra lokaliteten, alle fra det store eikeområdet i vest og nord.

Område 11 (Festeveien 93)

Undersøkellesområdet er ganske stort, men det inkluderer en del jordbruksarealer og bebyggelse/hager. I sør er det imidlertid et større skogområde med en del eik, og med noe fristilling her kan flere av eikene bli store og gamle.

Rød sirkel helt i nord er en tidligere kartlagt stor eik (foto P4200009). Andre røde ringer er asketrær og blå ring er en alm.

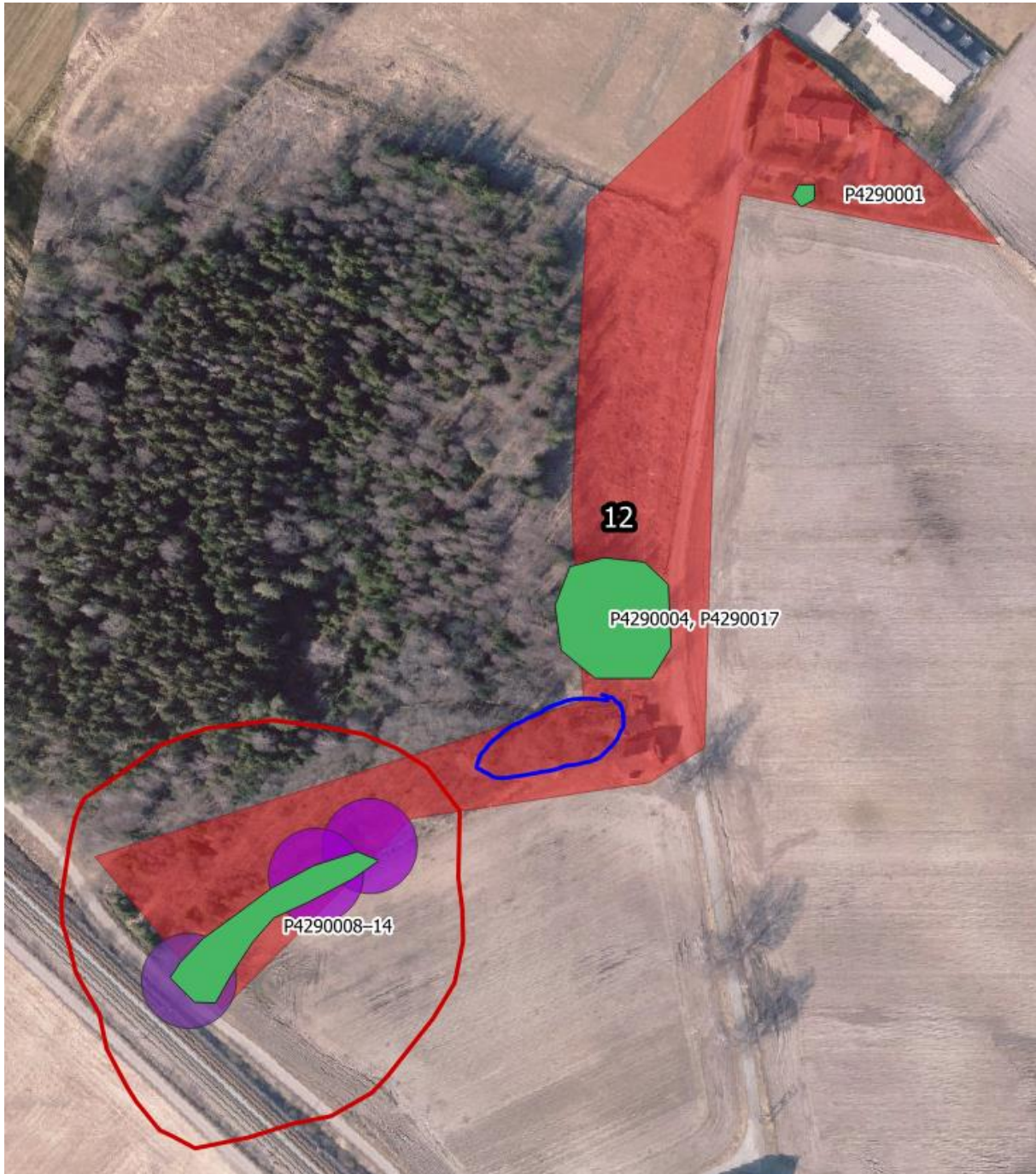
Helt i sør finnes et større skogområde som inneholder noen titalls eik, inklusive en ganske stor (286 cm i omkrets) i sørøst. Det må åpnes opp en del rundt flere av trærne, slik at de får stå mer fristilt. I den aller sørligste delen er det mye oppslag av ca. 1 m høye asketrær. Ellers i undersøkelsesområdet er det eik kun helt i nord, hvor det står ett stort, tidligere kartlagt tre med A-verdi og en klynge på tre halvstore og noen mindre trær i kanten av et jorde. Den midterste av disse bør kanskje på sikt fjernes for å gi plass til de to andre, da trærne i dag står noe tett til at alle kan bli store og gamle. Det står noe fagerfredløs nær disse eikene. Det finnes også noe ask (røde markeringer i kartet) og en alm (blå markering) i området. Den vestligste av askene har en stammeomkrets på 253 cm, mens ett av trærne helt i nord er 195 cm. Almen er tre- til firestammet og har noe hulrom.

Interiør fra det sørligste eikeområdet oppe til venstre, den største asken oppe til høyre, almen nede til venstre og de tre eikene i nord nede til høyre.

Område 12 (Goenveien 20)

Et langstrakt, smalt område langs kanten av jordbruksarealer, delvis med noen allerede store og gamle eiker, delvis med noen helt unge som har et visst potensial for å overta (på meget lang sikt). Alt i alt bør imidlertid dette ikke prioriteres høyt som rekrutteringsområde.

Rød sirkel nederst er en DN13-naturtype med verdi svært viktig (dam) som snarest må fjernes, for her finnes det i dag ikke spor av dammer. Område markert med blått har en del store svartorer. Nord for det midte eikeområdet er det nylig hogd, og det samme er all granskogen i nordvest.

Området har litt ulik beskaffenhet i de ulike delene; den nordøstligste biten er i praksis kun en hage, den midterste er i all hovedsak en hogstflate og den sørvestligste har en del gamle eiketrær og noen store svartorer i skogkanten og langs en bekk/kanal innenfor steingjerde. Helt i nord står et relativt lite

tre i en hage, nær en stor furu. Dette anses å ha lite potensial som rekrutteringstre. I det midte området er det en del små eiketrær i skogkanten og noen bittesmå eiker helt sør i hogstflaten. På meget lang sikt kan noen av disse bli store og gamle, men trærne i skogkanten må i så fall fristilles. Helt i sørvest står tre store eiker som er kartlagt i NiN-sammenheng, men tilsynelatende ikke i DN-sammenheng. Etter NiN har trærne, fra vest mot øst, hhv. svært høy, høy og høy kvalitet. I 2022 ble trærne målt til hhv. 390, 323 og 351 cm i omkrets. Etter DN13-metodikk er det i akkurat det samme området kartfestet en naturtype som er kalt «Dam», med verdi A og med beskrivelsen «Vanningsdam med tett bestand av karpefisker. Noen rødlistearter påvist.» og med registreringsdato i 1999. Dette henger imidlertid ikke på greip, da de tre eikene utvilsomt sto der også i 1999, og at det like utvilsomt aldri har vært noen dam der med den avgrensingen som er avgitt. På flyfotografier tilbake til 1955 er det ingen antydninger til dammer i dette området (hvis en ser bort fra at det ute i åkeren noen ganger har sett litt vasstrukket ut). Da virker det mer sannsynlig at avgrensingen er ment å omslutte de tre store eikene, men at beskrivelsen og annet har blitt kludret til på et eller annet vis. DN-avgrensingen må derfor enten fjernes, eller justeres og gjøres om til en beskrivelse av de tre eikene. Mellom de to vestligste av de store eikene står også tre mindre eiker, antakelig litt for tett til at alle tre skal kunne bli store og gamle. Øst for de store eikene, langs bekken, står noen store svartorer og en ganske stor osp (blå markering i kartet). De sentrale delene av granskogen som er synlig på kartet er helt nylig hogd, og her er det i dag kun en stor hogstflate.

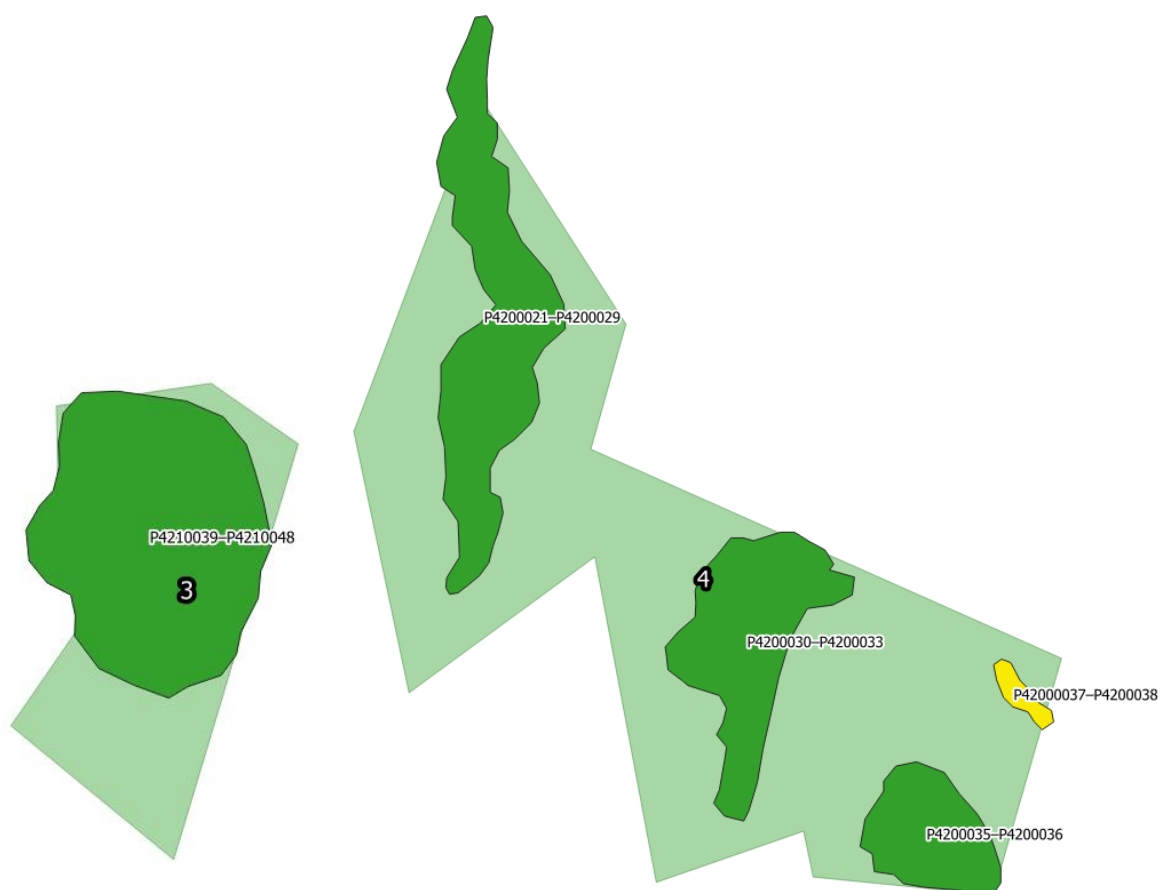

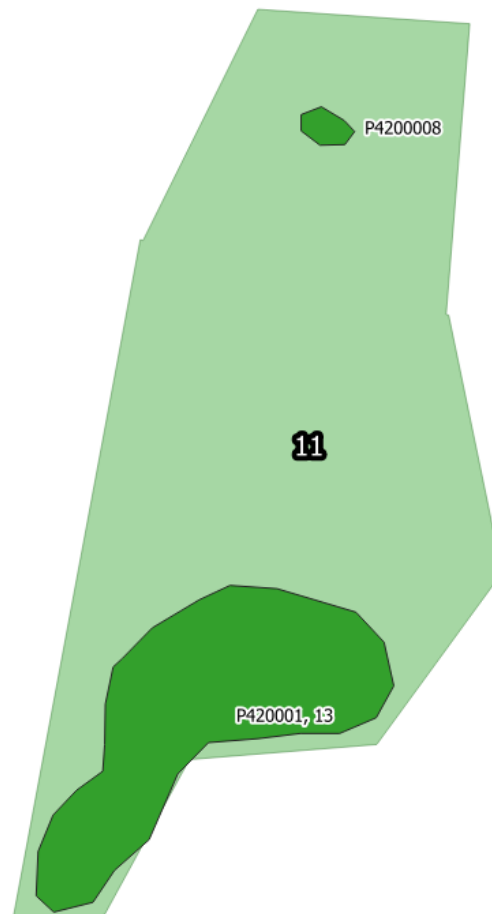
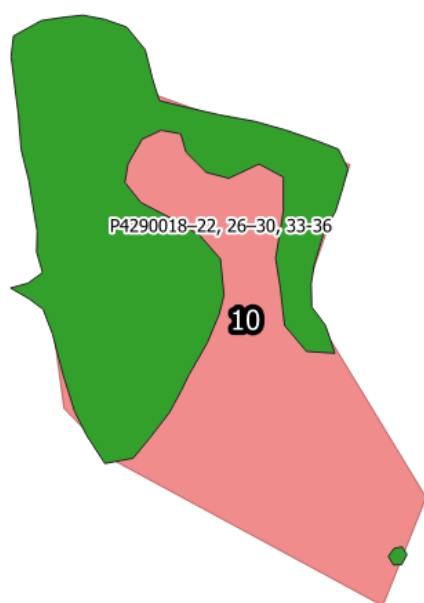
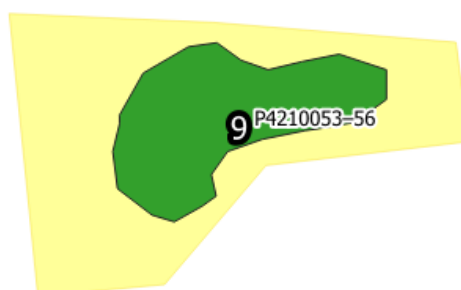
Den nordligste eiken oppe til venstre, de tre store eikene i sørvest oppe til høyre (de tre små eikene er også så vidt synlig langt bak i bildet), det midterste eikeområdet på de nederste bildene (i enden av hogstflate på bildet nede til venstre).

3.2 De beste rekrutteringsområdene

Generelt er det mange fine og viktige eikeområder blant de undersøkte arealene. Flere av dem inneholder da også allerede kartfestete eiketrær, i DN13- og/eller i NiN-sammenheng. Og flere av disse områdene inneholder også en del yngre eiketrær, som kan ta over etter hvert som de gamle faller fra. Noen få av områdene har kun yngre trær som på sikt kan bli store og gamle, og noen ytterst få har ingen eller veldig få eiker, og ei heller noe stort potensial for å kunne huse slike. På kartene nedenfor er kun tatt med eikeområdene innenfor de undersøkte arealene, og de enkelte områdenes egnethet som rekrutteringsområder/-trær er gradert etter en tredelt skala: **grønn** = godt egnet, **gult** = middels godt egnet og **rød** = mindre godt egnet.

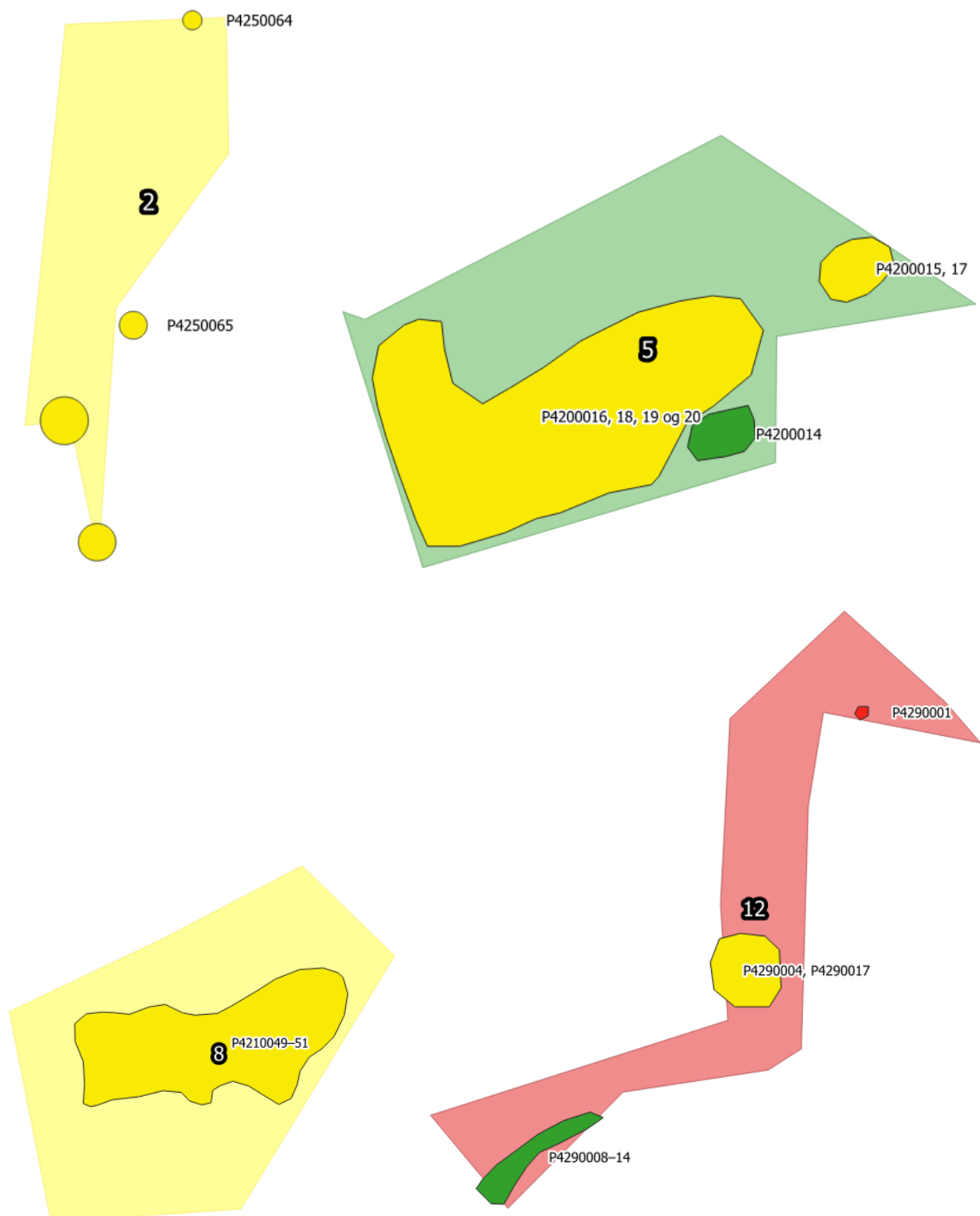
Vår vurdering er derfor at **følgende områder har stor verdi** for videre forekomst og rekruttering av eik i Moss kommune (men skalaen her er glidende, og svært avhengig av hvilken skjøtsel man utfører): Område 3, 4, 7, 9, 10 og 11.

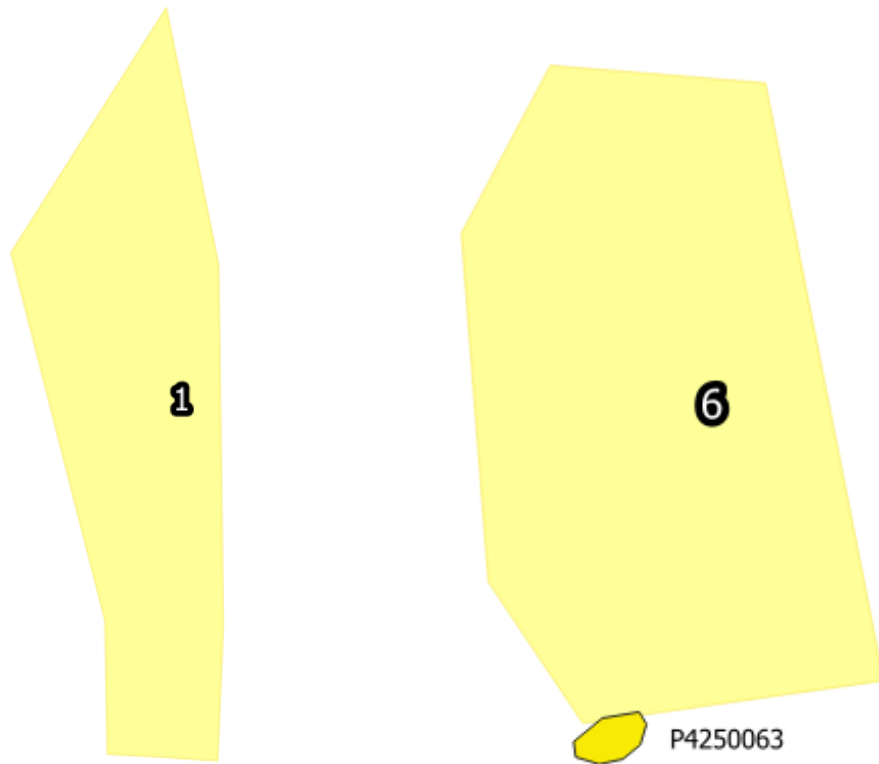

Disse områdene har middels verdi:

Område 2, 5, 8 og 12 (men de store eikene helt vest i område 12 har stor verdi).

Og disse har **liten eller ingen verdi** som rekrutteringsområder for eik:
Område 1 og 6.

4 Referanser

- Bichsel, M., Gammelmo, Ø., Blindheim, T., Thylén, A., Langmo, S., Lønnve, O. og Khalsa, S. 2022. Kartleggingsstatus for viktige naturtyper i 30 Viken-kommuner. Biofokus rapport 2022-087. Stiftelsen Biofokus. Oslo.
- Olberg, S., Reiso, S. og Solfeld, E. 2018. Veileder om skjøtsel og hensyn i forvaltningen av hule eiker. BioFokus-rapport 2018-13. Stiftelsen BioFokus. Oslo. (24 s.)

Vedlegg 1. Attributtabell tilhørende kartfestete områder

Omr.	Fotografi(er)	Ant. trær	Omkrets (cm) / beskrivelse	Merknad	Skjøtsel	Pot.	Nat.typ.
2	P4250064	1	Halvstor		Må fristilles	2	
2	P4250065	1	192		Må fristilles	2	
2		3	Halvstore	Muligens står trærne for tett til at alle kan bli store og gamle.	Må fristilles	2	
2		2	Halvstore		Må fristilles	2	
3	P4210039–48	Ca. 30	Opp til 394	De største trærne 394, 376, 372, 364 og 355+340 (todelt), samt minst tre til over 300, flere over 250 og 15–20 mindre trær.	Sannsynligvis er dagens bruk/skjøtsel tilfredsstillende.	1	
4	P4200021–29	Ca. 70	Opp til litt over 200	Området er delvis skjøttet parkmessig, med nylig felling av et stort tre og rydding av ungskog.		1	
4	P4200030–33	Ca. 38	Noen over 200	Deler av området sør for krysset er ryddet og skjøttet parkmessig.		1	
4	P4200035–36	Svært grovt regnet ca. 50	Noen over 200	Like nord for dette området er det delvis ryddet, mest furu, men også noen små eiker.	Antakelig bør det delvis åpnes opp, slik at egnete eiker fristilles.	1	
4	P4200037–38	3			Muligens kan noe mer småkratt ryddes bort, men trærne står nokså fristilt.	2	
5	P4200016, 18–20	Anslagsvis 20–30			Må fristilles, noe fremmedarter må fjernes og henlegging av hageavfall og annet må opphøre.	2	
5	P4200015, 17	7	Ganske store		Trærne står for tett til at alle kan bli store og gamle	2	
5	P4200014	2			Bør kanskje rydde noe under kronene	1	B, C
6	P4250063	2			Står vel noe for tett på vei og bygninger til å ha et betydelig potensial på sikt.	2	B, B
7	P4290050–53, 55–56	12+	Ganske store		Må holdes åpent; her er nokså bra fristilt, da gran ble hugget for noen år siden.	1	
7	P4290048–49	En håndfull	Halvstore	Det står også noe ask i dette området.	Må fristilles.	1	

Omr.	Fotografi(er)	Ant. trær	Omkrets (cm) / beskrivelse	Merknad	Skjøtsel	Pot.	Nat.typ.
7	P4290037–42, 62–65	15	Opp til 420	Flere meget store trær, delvis noen med hulrom og en del død ved; også noen mindre innimellom de store.	Det kan ryddes noe under kronene.	1	6A, 1B, 6C
8		3			Skogen er ganske tett her, så trærne må fristilles.		
8	P4210049–51	Noen titalls	Opp til 208	Området nord for dette er dominert av gran og bjørk, samt noe furu.	Mange trær står i nokså tett skog, og må fristilles.	2	3 NiN-eiker
9	P4210053–56	6	Opp til 226	Tre av trærne er kartfestet i NiN-sammenheng, men to av disse er kun 192 cm i omkrets, og uten andre spesielle verdier. Det er noe bøk og lønn i området, men ikke ask.	Noen av trærne må fristilles.	1	3 NiN-eiker
10	P4290018–22, 26–30, 33–36	Ca. 30	Opp til 417	Stort og aktivt beite, de fleste allerede kartfestet i DN13-og/eller NiN-sammenheng. Mye stor svartor i området, samt noen store osp-er og noe sumpskog.	Sannsynligvis er dagens skjøtsel grei. Noe rydding er foretatt nokså nylig.	1	Mange DN, mange NiN
10		1	212		Bør fristilles noe.	1	NiN
11	P420001, 13	Noen titalls	Opp til 286	Mye oppslag av ca. 1 m høye asker i området.	Eikene må fristilles.	1	
11	P4200008	3	Halvstore	Står nokså nær en stor eik som er kartlagt fra tidligere. Det er også noen små-eiker i området.	Trærne står noe tett, og kanskje bør den midterste fjernes på sikt.	1	
12	P4290001	1	Halvstor		Står nær furu i hage; må eventuelt fristilles.	3	
12	P4290004, 17	Minst 6	Små	Trærne er små til meget små, og kun på meget lang sikt vil de kunne erstatte eiker med viktig biologisk mangfold.	De vestligste må fristilles.	2	
12	P4290008–14	6	Opp til 390	Området inneholder tre store, kartlagte eiker på hhv. 390, 351 og 323 cm.	Må fortsatt holdes åpent, muligens er det ikke plass til alle de tre små.	1	3 NiN

Biofokus

– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2022–098
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-132-5

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no